Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряат-монгол үнэн

ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын ГК-гэй орган

№ 35 (4155)
1943 оной ФЕВРАЛИИН
12
пятница
Сеи 20 мүнгөн

Эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд! Хабарай тарилгада эртээнһээ һайнаар бэлэдхэгты. Тарилгын хүдэлмэрие богонихон болзор соо агротехникын заабариин ёһоор үнгэргэхын тулада али бүхы оролдолго гаргагты. Тракторна парк ба прицепной машинануудые саг болзор соонь шанар һайнтайгаар һэльбэн заһагты. Мори сарнуудаа ба хомут тоногуудаа һайнаар бэлдэгты. Эрхим шанартай үрһэнэй фонднуудые байгуулагты. Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды бэелүүлхэ саг болзороо бү алдагты!

БҮҮЛЭЙ ЧАСТА

Манай сэрэгүүд Волчанск ба Чугуев городуудые эзэлбэ

Февралиин 10-ай үдэр Украинада манай сэрэгүүд үсэд шанга байлдаануудые хэһэн-эйнгээ эс стэ Волчанск гэдэг город ба түмэрзамай станциие, Чугуев гэдэг город ба түмэрзамай станциие эзэлбэ.

СОФИНФОРМБЮРО.

ТРАНСПОРТ ТУХАЙ ОРОЛДОЛГО ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ УЯЛГА МҮН

Баатар Улаан Армиинай гитлеровскэ тонуулшалые дээр-нэрлһээнь хяа һамна сохижо, советскэ городууд ба тосхонуудые дайсанай һабарһаа сүлөөлжэ байна. Советскэ сэрэгүүдэй амжалтатай добтолгоонь манай алдарта түмэрзамайхид туһалжа байнад. Сэрэгүүдыз, буу зэбсэгүүдые, һомо хэрэгсэлнүүдые болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые тэлһэн поезднуудфронтын линии тээшэ таһалгаряагүй олоноор субажал байдаг.

Сталинград шадар немецүүдые үй бута сохихо ябалда советскэ түмэрзамайхид хабаалалсаһан байна. Сталинградые хамгаалагшадта, дайсание дараха ялалтын тулада юун шухала хэрэгтэй байнаб, тэрэниие дайн байлдаанай болжо байһан газар тээшэ хүсэд дүүрэн ба саг болзор соонь абашажа үгэдэг байба.

Донской фронтдо хэрэгтэй юумые абашажа байһан түмэрзамай фронт шадарай станциинуудта ба үзелнуудта добтолхын тулада дайсан болбол хэлэн зуулгаа самолёдуудые хаядаг байгаа, теэд сэрэгэй эшелонуудай ябалые һаатуулжа шадаагүй.

Улаан Армиинай улам урагшаа дабшажа ябана. Добтолгоонай үргэлжэлһөөр! Фронт болбол советскэ тылдэ улам өхэ эрилтэнүүдые тавина; улам өхэ буу зэбсэг, улам олон танк, самолёт, үхэр буу, снаряд, мина, улам өхэ үхэлтэ металлые фашистска тулшадай толгой дээрэнь буулгаха! Дайнай болжо байһан газар тээшэ ба советскэ буу зэбсэгүүдые дамжуулжа байһан кузнецанууд тээшэ поезднуудые һаадгүй түргөөр ябуулха гэшэ Улаан Армиин добтолжо байһан частьнуудта эрхим туһаламжа болохонь лабтай.

Сэрэгүүдэй амжалтатай боевой ябуулганууд хадаа һаадгүй һайнаар хүдэлмэрилжэ байһан транспортаар хангагдаха ушартай. Энээниие партийна хүдэлмэрилэгшэ бүхэн, советскэ хүгэлбэрилэгшэ бүхэн ойлгохо зэргэтэй. Илангаяа мүнөө үбэлэй хүйтэн ба саһан шуургын дээрһээ түмэр харгын хүдэлмэри хэсүү бэрхэ болоод ажаүйлэдбэриин предприятинуудта түлишэ ба түүхэй элэлнүүдые, фронтдо элэбын ашаануудые зөөжэ абаашаха ябадалнань һаад болжо байһан саг та территориальна партийна ба советскэ организацинуудай зүгһөө транспортда үдэр бүриин туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэй.

Тинхэлээ үбэлэй сагай бэрхэлээлнүүдые буцуу түргөөр зайлуулха арга олгохын тулада түмэрзамайхидта болото туһаламжа үзүүлхэ шухала. Эндэ хоһон тогтоол ба резолюцинүүдые гараад байбал, ажал хэрэгтэнь ямаршье туһа болохогүй.

Мүнөө үбэлэй сагта түмэрзамайхидта туһаламжа үзүүлхэ гэшэ юун бэ гэхэдэ:

Шидхэхы үзелнуудта, паровозно деподо, поезднуудые тушаан үгэдэг ба абадаг пунктнуудта территориальна партийна организацинуудаа эрхим һайн коммунистнуудые эльгээжэ, тэндэ бархэлээлнүүдые зайлуулжа шадаһан байха юм. Түлишэ халагалжа байһан складуудта политическэ хүдэлмэрилэгшэлэй түхэреэн сүүдхын дежурство тогтоохо, паровозууд түлишэеэ абаад болоогһоон үрин гаражда байхынь тулада тэндэ дутуу байһан хүнүүдые хүсэлүүлэн, дары эльгээхэ хэрэгтэй:

Шулуун нүүрһэн, түлеэн складуудта һаадгүйгөөр абаашагдажа байха, водокачкануудта дүйтэй шадамар машинистнүүдые табиха шухала;

Түмэрзамай линиие саһан хүрһөө сэбэрлэхэ хэрэгтэй, түн зониие түргэнсөр гүльдхаха хэрэгтэй;

Түмэрзамайхилай байра байдалайнь условие һайжаруулха, дулаан хувсаһа үгэхэ, столовонуудта хямгадал шалгалта табиха болоно.

Хэлбээ эдэ бүгэдые хүсэндэнь оруулаад байбал, тэрэ хоһон саагһан дээрэ үлэлэг ямаршье тогтоол шиидхэбриһэ һураагүй үнэтэй ба туһатай байхань элитэ.

Мүнөө үедэ тылдэ байһан түмэрзамайхидай боевой зорилго хадаа электрическэ станциинуудые ба металлургическа заводуудые түлишөөр һаадгүй һайнаар хангаха ябадал болоно. Гэхэ зүүраа түлишэнүүдые саг болзор соонь асаргаагүй дээрэнээ зарим электростанциинүүдэй завод үүдэй нормальна хүдэлмэритэнь һаад болоно. Нормэ нөөцтэй байдалые эрид шууд зайлуулха хэрэгтэй.

Нёлюнгоной сэрэгэй үеын үбэл болбол мүнөө үбэлдэ [illegible] транспортда нилээд хүнлэ бэрхэ байгаа һэн, [illegible] түмэрзамайхидай эрхим хүнүүд тэлэ бархэшээлүүдые большевистскээр зайлуулжа шадаһан байха юм. [illegible] болбол энэ үбэл табигдаһан зорилгонуудаа [illegible] һайнаар дүүргэхэ ёһотой.

Улаан Армиинай илалтанууд советскэ хүнүүдэй сээхэ зүрэн соонь угаа өхэ баяр түрүүлнэ. Нүхэд түмэрзамайхид! Эхэ оронсо баатарлигаар хамгаалагшадай героическа добтолгонь таанарые ажалай баатар шалгануудта зоригжуулаг лэ!

(Февралиин 10-ай «Правдын» түрүү бэшэгтэй).

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ. (Донской фронт).
*Эскадрилиин командир гвардиин капитан **Алексей Решетов** (зүүн гарһаа) һаяхан хэжэ дүүргэһэн агаарай байлдаан тухай гвардиин ахалагша лейтенант **Николай Сальниковта** хөөрэжэ байна. Дайнай болоһонһоо хойшо нүхэр Решетов дайсанай 19 самолёдые унагаба, тэдэннээ 10-ень өөрөө унагаажа, Улаан Тугай хоёр ордено р ба Улаан Одоной орденоор шагнагдаһан байна Нүхэр Сальников 4 фашистска самолёдые өөрөө унагааһан ба булэгөөрөө ябижа 8 самолёт унигааһан байха юм. Тэрэ хадаа мүн лэ гурбан орденоор шагнагдаһай.*
Ю. Скуратовай фото (ТАСС-эй фотохроникэ)

Хабарай тарилгада хаһа соонь бэлэдхэхэ гэшэ үндэр ургасын үндэнэ ьуури мүн!

Темпээ һуладхахагүй

СЭЛЭНГЭ. (Манай тусхай корреспондентнэ телефоноор абтаба). Юрөөгэй сомоной колхозууд хабарай тарилгада бэлэдхэжэ бага бэшэ хүдэлмэриүүдые ябуулжа байна. «Улаан Үдэнгэ» колхоз 26 плуг һэльбэн заһаад, 2.320 шарга наг шэбхэ тарялангайнгаа газар дээрэ гаргажа обоолоод, 13 центнер шалуу шубуунай аргал суглуулаад, 204 гектарта саһа тогтоогоод, 14 мори һургаад байна.

Зүгөөр, эдэ тоонууд түүсэбтэ хүдэлмэринүүдэй түрэл бүхэнэйнь хаталуудынь байна. Мори унаагай хүсэн дутамаг гэхэ юм. Теэд, аяар 55 толгой мори ба 10 сар һургаха байһан аад, минд 14 мори ба 6 сар һургаад байна. Мүн 100 морадоор тарилгын ажалые хэхэ түсэбтэй гэшэ. Тэдэнэйнь 45-ниинь хомут зэмсэгээр хангагданхай. Үлэшэ 55 морилоо юугэр хүлөхэбди гэжэ мүнөө болгор хомут зэмсэгээ һэльбэнгүй байгаа юм.

Зүгөөр, энэ артелиин колхознигууд болбол хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэрие болохоёо байгаа хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республикаска зүблөөн болтор сүм дүүргэхэмнай гэжэ һүүлэй үедэ стахановска ажалые эмхидхэжэ үнэхөөрөөш [illegible] үргэнөөр хүдэлмэрилжэ байна. [illegible] орилгоёо лаб дүүргэхын тулада [illegible] хүсэеэ зангидан, улам аршэтэй [illegible] ажалдаа уялгатай. [illegible] ДАШИПЫЛОН.

Эрид хубилалта хэхэ

Колхозуудай үрһэ хүрэнгөөр угаа өхэ дутамаг байна. Энэ хадаа пэн түрүүндэ шиндхэгдэхэ ёһотой гол шухала асуудал болоод байна. Тингэбэ ябашье колхозуудаа үрһэ хүрэнгөөр хүсэд дүүрэн хашгаха тухай хэмжээнүүд абтажа байна.

Плуг зэмсэг һэльбэн заһабарилха талаар 758 плугай минд 217-ниинь заһабарилагданхай. Энэ хүдэлмэрэр тарбагатайн сельсоведэй «Красная Заря» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Чебунин) угаа аали темптэйгээр ябана. Эндэ 39 плугайнгаа минд хоёрыень бэлэн болгоод байна. Мүн «Гигант» ба «Победитель» колхозууд угаа удаан унжагайгаар хабарта бэлэдхэжэ байна.

Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууудай түсэб дүүргэгдэнэгүй. Шубуунай аргал ба үнэһэ суглуулха гэхэ мэтын шухала хүдэлмэрие һургуулиин шабинарһаа бэшэ нитэ колхознигууд хам оролсожо эхилээдүй байнаар.

Һаяхан районой партийна эдибхитэлэй сутлаан болжо тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри айхабтар хангалтагүй ябуулагдажа байна гэжэ мэдэрхэтээе хамта, энэ хүдэлмэрилэ большевистскэ хубилалта гэжэ, хабарай тарилгые зэбсэг түүдөөр угтахыень районой эдибхитэй—колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, коммунистнууд ба комсомолецуудһаа шангаар эрилгэн байна.

И. ИЛЬИН. ВКП(б)-гэй Тарбагатайн айкомой секретарь.

Һурагшадай туһаламжа

Тусхай звено эмхидхэжэ үнэнэ суглуулна

Хэжэнгын аймагай Чесаныи сомоной Коминтерныи нэрэмжэтэ артелиин комсомольскэ эхэн организаци (секретариинь нүхэр Д. Цымпилова) колхозойнгоо хабарай тарилгада бэлэдхэхэ хэрэгтэнь аша үрэтэйгөөр туһалха зорилго урлаа табяад, шухала хүдэлмэринүүдые ябуулжа байна.

Багша комсомолка нүхэр Д. Мангатаевагай үүсхэлээр, һурагшадай дундаһаа 4 звено эмхидхэглээд тэдэ звеногоорхин үнэнэ суглуулха ябадалые эмхитэйгээр ябуулжа байна.

Һурагшад Жамьянов, Х. Держиева, Д. Бодиева, Дамдинов, Доржиев, Мангатаев ба бусад долоон хоног соо 10—10 килограмм үнэнэ суглуулха даабаритай аад, 25—30 килограмм үүртэр суглуулдаг байнад.

Энэхэн һургуулиин шабинар колхозо туһа үүрэгэлгээ гансахан дурсагдагша хүдэлмэреэр хизаарлана бэшэ, харин тарялаан дээрэ саһа тогтоолые эмхитэй һайнаар ябуулжа байна.

Ц. ГАРМАЕВ

ВКП(б)-гэй МК ба МГК-гэй Пленум

Февралиин 5—6-ай үдэрнүүдтэ ВКП(б)-гэй Московско Областной ба Городской комитедүүдэй нэгэдэмэл пленум болоо. Тус пленум болбол 3 асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байна гэбэл: «Московоуголь» гэдэг комбинадай хүдэлмэри тухай; сэрэгэй алба хэгшэдэй бүлэнэртэ туһаламжа үзүүлхэ тушаа советскэ органуудай ба нютагуудтахи партийна организацинуудай хүдэлмэрие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай; 1943 оной хабарай тарилгын кампанида Московско областиин колхозууд, МТС ба совхозуудай бэлэдхэл тухай хэлсэгдэбэ.

Тус пленум дээрэ ВКП(б)-гэй МК ба МГК-гэй секретарь нүхэр **А. С. Щербаков** үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Щербаков болбол «Московоуголь» гэдэг комбинадай ба тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэрие шүүмжэлһэн байна. Элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн зарим нэгэн хүнүүд элдэбын шалтаг дурдаһан байна. Тинхэлэ январь һара соо хангалтагүй хүдэлмэриилэнэйнь гол шалтагааниинь хадаа түүсэ комбинатай. Мүн зарим трест ба шахтануудай муугаар хүдэлмэрилһэн дээрэһээ болоно гэжэ нүхэр Щербаков хэлэнэ.

Шулуун нүүрһэ малтагшадай хожомдожо ябаһанай гол шалтагааниинь хадаа энэ комбинадта ажал хэрэгүүдые һайнаар эмхидхэжэ шадаагүй. Зарим трестнүүдэй ба шахтануудай хүтэлбэрилэгшэд болбол хүдэлмэрие болоого һайнаар эмхидхэгшэд болоодүй. Улаан Армиингаа амжалтануудые түйлажа байһанай дашарамда манай хүдэлмэргшэдэй эдибхи хэшээл баларанхай. Зүгөөр, гансал эмхидхэлэй хүдэлмэридэ түүшэглэһэн эдибхи хэшээл гэшэ ажал үйлэбэриин амжалтануудта хүргэдэг.

Шулуун нүүрһэнэй ажаүйлэдбэриин зарим нэгэн хүдэлмэрилэгшэд аман найдуулганууды үгэхэ дуратай болбошье хожомоо тэрэнээ дүүргэлэгүй зантай. Найдуулаа юм хадаа—тэрэнээ дүүргэхэ хэрэгтэй! Большевистэй хэлэһэн үгэ гэшэ сохом найдалтай үгэ байха ёһотой. Хоёһон аман найдуулганууд хадаа гүрэнэй жаяг заршам хатуугаар табигдаагүй байһыень гэршэлнэ.

Пленум дээрэ үгэ хэлэгшэд болбол механизмуудай эблэрлэг тухай, хүдэлмэрилэ газарнууд бэлэдхэгдэгүй тухай, ажалгүй минд байдаг тухай заа-һан байна. Энэ хадаа мүн лэ ёһотой һайн эмхидхэлэй хүдэлмэригүй байһание гэршэлнэ.

Элдэбын шалтаг урдаа бариха ба хуушанай үзэл гаргаха ябадалые эсэлэхэ хэрэгтэй.

Шахтанууд дээрэ ажахын ба партийна хүтэлбэриие һайжаруулха хэрэгтэй. Партийна организацинууд хадаа шахтануудта бии байһан дутуу дунда зүйл нүүдые зайлуулха тушаа, улад зониие хүмүүжүүлэхэ тушаа оролдосотой ехэ хүдэлмэриие үдэр бүридэ ябуулха ёһотой.

Подмосковно шулуун нүүрһэнэй бассейнда нилээд ехэ юумэ туһаламжа болгон үгтөөд байна. Тиин энэ туһаламжань энээнһээ хойшо үдэр бүридэ улам ехэ болохо юм. Гэбэшье мүнөөдэр парти ба оромнай хэды шэнэн шулуу нүүрһэн хэрэгтэй байнаб, тэрэниие хүсэд дүүрэн үгэхые москвичуудһаа ба подмосковно бассейнай хүдэлмэрилэгшэдһөө эрихэ эрхэтэй. Бидэнэр хадаа Улаан Армиин амжалтануудые эдлэбын резолюци ба декларацяар бэшэ, харин шулуун нүүрһэ өхэөр үгэжэ харюулха ёһотойбди!—гэжэ, нүхэр Щербаков дүүргэбэ.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Улаан Армиин дээдэ командна составые Орденуудаар шагнаха тухай

Дайшалхы операцинуудые шадамар мэргээр ба эрэлхэг зоригтойгоор хүтэлбэрилһэнэйнгөө түлөө ба немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү хэһэн байлдаануудта тэдэ операцинуудайнгаа эсэстэ амжалтануудые туйлаһанайнгаа түлөө шагнагдаба:

СУВОРОВОЙ НЭГЭДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. Генерал-майор **Пухов** Николай Павлович.

КУТУЗОВАЙ НЭГЭДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. Генерал-майор **Варенников** Иван Семёнович.
2. Артиллериин генерал-лейтенант **Варенцов** Сергей Сергеевич.
3. Авиациин генерал-майор **Вихорев** Александр Иванович.
4. Артиллериин генерал-лейтенант **Каваков** Василий Иванович.
5. Артиллериин генерал-майор **Матвеев** Виктор Николаевич
6. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Новиков** Николай Александрович.
7. Генерал-лейтенант **Петров** Иван Ефимович.
8. Авиациин генерал-майор **Смирнов** Константин Николаевич.
9. Полковник **Телегин** Николай Иванович.
10. Авиациин генерал-майор **Хрюкин** Тимофей Тимофеевич.
11. Артиллериин генерал-майор **Яровой** Алексей Поликарпович.

СУВОРОВОЙ ХОЁРДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. Генерал-майор **Алферов** Иван Прокопьевич.
2. Генерал-майор **Аршинцев** Борис Никитович.
3. Генерал-майор **Бежко** Пётр Максимович.
4. Майор **Векетов** Алексей Николаевич.
5. Подполковник **Бем** Владимир Михайлович.
6. Артиллериин генерал-майор **Бескин** Израиль Соломонович.
7. Полковник **Богданович** Пётр Константинович.
8. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Болотников** Николай Антонович.
9. Полковник **Витрук** Андрей Никифорович.
10. Вице-адмирал **Владимирский** Лев Анатольевич.
11. Генерал-майор **Гаген** Николай Александрович.
12. Полковник **Голосов** Дмитрий Николаевич.
13. Авиациин генерал-майор **Горюнов** Сергей Константинович.
14. Генерал майор **Гречко** Андрей Антонович.
15. Полковник **Данилович** Иван Антонович
16. Артиллериин генерал-майор **Дектярёв** Георгий Ермолаевич.
17. Генерал-майор **Дьяконов** Анатолий Александрович
18. Генерал-майор **Дьяконов** Пётр Александрович
19. Авиациин генерал-майор **Журавлёв** Иван Петрович
20. Генерал-майор **Зайцев** Георгий Михайлович
21. Генерал-майор **Зыков** Пётр Максимович
22. Генерал-майор **Иванов** Владимир Дмитриевич
23. Генерал-майор **Иванов** Иван Иванович
24. Полковник **Исаков** Георгий Петрович
25. Полковник **Киселёв** Михаил Захарович
26. Генерал-майор **Козин** Нестер Дмитриевич
27. Генерал-майор **Кательников** Василий Петрович
28. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Кравченко** Андрей Григорьевич
29. Полковник **Красин** Михаил Никитич
30. Генерал-майор **Куприянов** Дмитрий Андреевич
31. Генерал-майор **Лагутин** Павел Филиппович
32. Генерал-майор **Ладыгин** Иван Иванович
33. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Лебедев** Виктор Григорьевич
34. Генерал-майор **Маковчук** Николай Матвеевич
35. Генерал-майор **Малошитский** Исак Яковлевич
36. Генерал-майор **Мартиросян** Саркис Сагомонович
37. Полковник **Махлиновский** Виктор Львович
38. Генерал-майор **Меньшиков** Михаил Иванович
39. Танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант **Мишулин** Василий Александрович
40. Полковник **Нефедов** Пётр Филиппович
41. Генерал-майор **Овчинников** Михаил Николаевич
42. Вице-адмирал **Октябрьский** Филипп Сергеевич
43. Генерал-майор **Онуфриев** Александр Алексеевич
44. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Орёл** Григорий Николаевич
45. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Павлов** Андрей Михайлович
46. Танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **Петров** Иван Иванович
47. Полковник **Петрушин** Николай Васильевич
48. Генерал-майор **Полянков** Николай Антонович
49. Генерал-майор **Провалов** Константин Иванович
50. Полковник **Пырский** Иван Михайлович
51. Полковник **Рахимов** Сабир Умар Оглы
52. Авиациин генерал-лейтенант **Руденко** Сергей Игнатьевич
53. Генерал-майор **Ручкин** Архип Иванович
54. Полковник **Рыжанович** Петр Михайлович
55. Генерал-майор **Рыжов** Александр Иванович
56. Генерал-майор **Семёнов** Алексей Иванович
57. Генерал-майор **Серашев** Емельян Парфенович
58. Майор **Сердюк** Роман Никитович
59. Генерал-майор **Слышкин** Афанасий Никитович
60. Генерал-майор **Суржиков** Михаил Иосифович
61. Генерал-майор **Таварткиладзе** Николай Тарелевич
62. Полковник **Таранов** Иван Афиногенович
63. Генерал-майор **Герентьев** Гурий Никитович
64. Генерал-майор **Тертышный** Пётр Вакулович
65. Подполковник **Трусов** Иван Ильич
66. Артиллериин генерал-майор **Турбин** Дмитрий Иванович
67. Артиллериин генерал-майор **Фёдоров** Юрий Михайлович
68. Генерал-майор **Фоканов** Яков Степанович
69. Артиллериин генерал-лейтенант **Хлебников** Николай Михайлович
70. Генерал-майор **Цепляев** Никита Фёдорович
71. Генерал-майор **Шафаренко** Павел Менделеевич
72. Подполковник **Шеин** Константин Фёдорович
73. Полковник **Шкрылёв** Тимофей Калинович
74. Полковник **Шмелёв** Фёдор Петрович.

Кутузовай хоёрдохи зэргын орденоор—37 хүн; Суворовой гурбадахи зэргын орденоор 1 хүн шагнагдаба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1943 оной февралиин 8.

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 9-эй үдэшын мэдээсэл

Февралиин 9-дэ манай сэрэгүүд үсэд шанга байлдаа үзүүлэн эсэстэ **Белгород** гэдэг город ба түүмэрзамай томо үзелые, мүн тэрэшэлэн **Шебекино** гэдэг городые эзэлбэ.

Курскһаа хойгуур манай сэрэгүүд **Поныри** гэдэг районно центр ба түүмэрзамай томо станциие эзэлэе.

Курскһаа урдуур манай сэрэгүүд **Солнцево** гэдэг районно центр ба түүмэрзамай станциие, **Медвенское** гэдэг районно центрые ба хэдэн томо һуурин газарнуудые эзэлһэн байна.

Фронтын бусад участогуудаа дээрэ манай сэрэгүүд түрүүшынгээ зүтүүд тэмцэ шэглэн байлдааануудые хэбэ.

★

Ростов-на-Дону городой оршонно манай сэрэгүүд дайсанай үсэд шангаар өөрыгөө хамгаалжа байһан частьнуудта эсэргүү хатуу шанга байлдааануудые хэе.

Немецүүд танкнуудаа ба ябган сэрэгүүдээр хэлэн дахин контратака хэжэ, алдаһан позициануудаа тэхэрюулэн абаха гэжэ һэдэлэн байгаа. Манай частьнуудаа гитлеровецүүдэй бүхы контратакануудые гэдэргэнь сохихоһоо, галиа дайсанай хамгаалгые даража урагшаа дабшаба. Батайскын оршонно Н-скэ соединениин частьнуудаа 40 танк, автомашинатай ба самоходно үхэр буунуудтай хоёр эшелон элэе хоолтой ба сэрэгэй эллэб зооритэй ехэ складуудые эзэлһэн байна.

★

Баруун-Урда фронтын нэгэ участок дээрэ Н-скэ частиин боецүүд дайсанай аэродромые эзэлжэ, 30 немецкэ бомбардировщигые буляан абаа. Аэродром дээрэ болоһон байлдааануудта 40 гитлеровец хюдагдаһан, 15 танк ба 8 ехэ буу үгы хэгдэһэн байгаа. Ондоо нэгэ частиин подразделениинүүд урагшаа дабшажа 3 ехэ буу, 11 автомашина сэрэгэй зоори ба һомо хэрэгсэлтэй склад буляан абаба.

★

Краматорскаягай оршондо манай сэрэгүүд дайсанай хатуу шанга контратакануудые гэдэргэнь сохижо урагшаа дабшаа. Немецүүд байлдаанда танкнуудай томо хүсэнүүдые хаяжа, советскэ частьнуудай добтолгые һаатуутан бариха гэжэ һэдэнэ. Манай частьнуудаа эрид шанга контрсохилтонуудаараа гитлеровецүүдые хүмэрюулэн сохижо, дайсанай амиды хүсые хюдажа, техникыень үгы хэнэ. Ондоо нэгэ участок дээрэ немецкэ моторизованно ябган сэрэгүүд хэлэн арбаад танкнуудай дэмжэлгээр контратака хэе. Манай боецүүд дайсанай контратакые тогтоон барижа, тэдэниие ехэ гээлтэгэйгээр гэдэргэнь намнаа. Ондоо нэгэ участок дээрэ Н-скэ частиин подразделениинүүд 3 танк, 300 шахуу немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ.

★

Балаклеягай оршондо Н-скэ соединениин частьнуудаа амжалтатайгаар урагшаа дабшажа хэдэн һуурин газарнуудые эзэлбэ. Балаклея городто манай боецүүд эдеэ хоолтой 5 склад, буу зэбсэгтэй нэгэ склад, хубсаһа хунартай нэгэ склад, 70 автомашина, сэрэгэй бусад олон зоори буляан абаһан байна.

★

Курскын оршондо манай сэрэгүүд амжалтатайгаар добтолгото ябуулгануудаа үргэлжэлүүлээ. Н-скэ соединениин частьнуудаа олонтоото томо һуурин газарнуудые эзэлбэ. Н-скэ буудалгын частиин боецүүд дайсанда эсэргүү байлдааанда 4 танк, 13 ехэ буу, 500 винтовко, 12.000 снаряд, 35 автомашина ба бусад трофей буляан абаа. 200 немецкэ солдат ба офицер плендэ абтаба.

★

Краснодарска гизаарта ябуулгаяа хэжэ байһан отрядай партизануудаа дайсанда эсэргүү байлдааануудые хэжэ һүүлэй үдэрнүүдтэ 110 немецкэ солдат ба офицерые хюдажа, һомо хэрэгсэлтэй склад тэһэлээ. Советскэ патриотууд 4 ехэ буу, 30 автомашина, 8 мотоцикл, 3 станково пулемёт, буляан абаһан байна.

★

Крымскэ партизануудай отряд январиин һүүгүй багта немецкэ сэрэгэй 2 эшелониие хажуу хүдэр халиан унагаагаа. Түс эшелонуудай халиин унагаа хоёр паровоз, амиды хүсэн ба ашаа тээжэ ябаһан 30 вагон хяа бала буу-ба. Бүлэг партизануудаа январиин 30-да шоссейнэ харгы дээрэ немецкэ хэлхеэ-холбоошодтой хоёр мотоциклые үгы хабэ.

★

«Ородуудай добтолго хэжэ эхилхэдэ яабашье позицияа алдангүй бариха, нэгэшье алхам сухарихагүй гэһэн захиралта би абаа һэм. Ородуудай артиллерийскэ ба миномётно буудалгануудаа бидэнэрые хүнэ гээлтэдэ оруулаа бэлэй. 3.000 шахуу хүнүүдтэй байһан полкминай хоёр үдэрэй һүүлдэ оройдоо 300 хүнтэй үлөө һэн. Бусадынь алагдаһан, шархатаһан гү, али плендэ абтаһан байгаа. Частьнуудаймнай хоорондохи хэлхеэ-холбоон таһаранхай байгаа. Би сухариха гэжэ шиидэе һэм. Харилсан нэбтэрхэ замуудаа дээгүүр эмхи журам алдагданхай байгаа. Частьнуудаа хуҳалдашоо. Штабуудаа солдадуудаа айжа мэгдэһэн дээрэһээн торохо тогтохо юмгүй тэрьедэн гүйлөө һэн. Бутаржа һарнишаһан частьнуудай дотор эмхи гурим һэргээн тогтоохо аргагүй байгаа. Тэрьедэхэдээ солдадуудаа бээ хүнгэлжэ зам хударааа буу зэбсэгүүдээ хаяжархёо. Саашадаа эсэргүүсэлтэ үзүүлхэ аргагүй болоод байхалаа бидэ бүгэдэ офицернүүд ба солдадуудаа ородуудта плендэ ороо һэмди».—гэжэ «Равенна» гэдэг итальянска дивизиин 38-дахи ябган сэрэгэй полкһоо плендэ ороһон командир полковник Марио Бианки гэгшэ мэдээсэнэ.

Февралиин 10-ай үглеенэй мэдээсэл

Февралиин 9-эй һүниин туршала манай сэрэгүүд түрүүшынгээ зүтүүд гээшэ шэглэн добтолгото байлдааануудые хэбэ.

★

Ростов-на-Дону городой оршондо манай сэрэгүүд добтолгото байлдааануудые хэбэ. Н-скэ соединениин частьнүүд дайсанай 400 шахуу солдат ба офицерые үгы хэһэн байгаа. Манай артиллериин буудалгаар дайсанай хэлэн артиллерийскэ ба миномётно батарейн буудалгануудаа дарагдаһан, мүн һомо хэрэгсэлтэй 2 томо склад тэһэлэгдэһэн байна.

★

Краматорскаягай оршондо Н-скэ соединениин частьнуудаа үсэд шанга байлдааануудые, хэһэнэйнгээ һүүлдэ хэдэн һуурин газарнуудые эзэлбэ. Дайсан болбол резервнүүдэе татан асараад советскэ сэрэгүүдэй добтолгые һаатуулан бариха гэжэ эйхабтар шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Н-скэ соединениин частьнуудаа дайсанай контратакануудые тогтоон барижа 1.200 гаран немецкэ солдат ба офицерые хюдаһан, 24 танк галдаһан байгаа. Тэрээнһээ гадна артиллериин буудалгаар 7 танк, 2 хуягта машина гэмтээгдэжэ, дайсанай 2 рото шахуу ябган сэрэгүүд үгы хэгдэбэ.

Советскэ авиаци Сталино городтохи немецкэ аэродромдо добтолго хэжэ, дайсанай 20 самолёдые үгы хэе. Агаарай байлдааануудта дайсанай 2 самолёт унагаагдаба.

★

Курскһаа хойгуур манай сэрэгүүд добтолгото ябуулгануудаа үргэлжэлүүлбэр. Нүхэр Бариновай команда доро ябаһан частиин боецүүд томо һуурин газарые гитлеровецүүдһээ сэбэрлээ. Элбэг ехэ трофей буляагдан абтаба. Ондоо нэгэ участок дээрэ нүхэр Старцевай командалдаг часть немецүүдэй хамгаалгын бүхэжүүлэгдэмэл узелда добтолго хээ. Үсэд шанга байлдаанай үсэстэ дайсан болбол хяа бутаа сохигдоһон байна. Манай боецүүд гитлеровецүүдые намнажа, 4 һуурин газарые эзэлбэ. Эдэ һуурин газарнуудай түлөе болоһон байлдааануудта 2 немецкэ танк, 3 миномёт, дайсанай 300 солдат ба офицер үгы хэлээ. 3 ехэ буу, 22 пулемёт, 250 винтовко, 3 миномёт, 3 радиостанци, 42 хайрсаг снаряд ба 40.000 гаран һомо буляагдан абтаба.

★

Полесскэ областьдо ябуулгаяа хэжэ байһан партизанска отряд 180 гитлеровецые хюдаа. Партизануудаа шоссейнэ харгынуудаа дээгүүр 44 хүүргэ һандэргажа, 35 километртэ телефон телеграфна утаба таһалһан байна.

Латвийскэ ССР-эй нэгэ районно ябуулгаяа хэжэ байһан партизанска отряд немецкэ подразделениинүүдтэ эсэргүү байлдаанда 97 гитлеровецые үгы хээ. Трофей ба документнүүд буляагдан абтаба.

★

«9-дэхи венгерскэ ябган сэрэгэй дивизиин ородуудта сохигдоһонһоо хойшо немецүүд венгернүүдтэ этигэхээ болёо. Венгерскэ офицернүүд үнэнгүе халаа батальоной командирһаа эхилээд дээшээ командна туршаалнуудһаан гаргагдажа, немецүүдээр халагдаа. Венгерскэ офицернүүд гангахан лэ нэрын тэны командирта тоологдоно. Тэлэнэн хамаг бүхы эрхээ хаһагтанхай, хажуудаа табигдаһан немецүүдэй мэдэлгүйгөөрбэ зүбшөөрэлгүйгөөр бүлиье хэжэ шадахагүй байна. Немецкэ командовани болбол түрүүшынь эзэлжээнэ немецкэ солдадуудые хангана. Венгерскэ солдадуудта зорюулагдаһан этээ хоолой зүйлнүүдээр ехэнхилээ немецкэ солдадуудаа хангагдаг байна. Энэ ябадал болбол немецүүд венгернүүд хоёрой хоорондохи эбгүй ябадалые улам хурсадхана. Немецүүдтэй нэгэ замтай бэшэбди гэжэ мэдээд 50 хүнтэй бүлэг солдадуудаа ороһуудта плендэ ороо һэм гэжэ тэмдэглэнэ.

Скрипис-Говардын газетэнүүдтэ шэнжэлэл бэшэгшэ Клэппер гэгшэ радиогоор үгэ хэлэхэ зуураа, Курскые эзэлһэн ябадал гадаа германска оборонын линиие шэнэзэр сүмэ солиһон ябадал болоно гэжэ мэдүүлбэ.

Хилын саана

Сэлэнгынхид түрүү ябана

СЭЛЭНГЭ. (**Манай тусхай корреспондентнһээ телефоноор абтаба**). Сэлэнгын леспромхозто хабаатай газарнуудаар Сэлэнгын, Зэдын, Тарбагатайн ба Кяхтын колхозчинууд аймаг, колхозоо мүрысөөнэ илагшад болгохын түлөө шэнэ зорилгойгоор хүдэлмэрилжэ, эдэ ороондоо шадаал һаа ехээр модо үгэхын түлөө тэмцэнэ.

Мүрысөөндэ урдынгаа хэбээр сэлэнгынхид түрүү ябана. Чимит Батзаракцаевай хүтэлбэрилгэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой бригадада 16 хүн хүдэлмэрилэ зуураа үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ харуулжа, удэгэйнгөө даабаринуудые 150—180 процент дүүргэгдэг байна. Тельманэйхид болбол отолһон модобо тэрэ сагтань зөөжэ, отологто зөөлгэ хөёрэй хосроно забһар гаргангүй, зохёогдоһон графигай ёһоор, жаяг заршамтай ба эмхи гуримтайгаар хүдэлмэрилгэ тэрэнһээ эдэ амжалтануудые туйлаба. Мүнөө эдэ бригадада леспромхозой дамжуулгын Улаан Туг үгтэнхэй.

Мүн Юрөөгэй сомоной 2 колхозоо 16 месритой 29 хүн хүдэлмэрилнэ. Эдэ колхозуудай бригадынхид нилээд һайнаар хүүгэлмэрилбэшье, үшөө туйлагдажа болосмоор аргаболомжонуудые дүүсэд хэрэглэнэгүй. Бүхыдоо Сэлэнгын леспромхозо һүүлэй табан хоног соо темпээ һулалгажа, түсэбтэ даабаряа дүүргэгүй байһыень тэмцэглэхэ хэрэгтэй.

Эхэ орон ба фронтоо элбэг ехэ модо үгэхын түлөө модоной хүдэлмэридэ байһан хүдэлмэришэд бүхы хүсэсэ элсүүлхэ ёһотой.

Д ЛУБСАНОВ.

Хойто Африкадахи сэрэгэй ябуулгануудаа

ЛОНДОН, февралиин 8. (ТАСС). Хуулита ёһоор мэдээсэгдэхэнь хадаа, союзнигуудай сэрэгүүд Уэдкибер гэдэг губида угаа шухала удхатай нэгэ үндэрые эзэлбэ. Уссельтинһээ зүүгээр союзнигуудай һахюулай сэрэгүүд эдибхитэй ябуулгануудые хэжэ дайсанай сэрэгүүдые плендэ абаһан байна. Мүн энэ райондо хэгдэһэн дайсанай атажа сухарюулан сохиглоо.

Мароккын радиогой дамжуулһан мэдээсэлэй ёһоор 8-дахи армиин түрүүн отрядуудаа Триполитаниин хилһээ Тунисай территори руу 50 километр хүртэр урагшаа ороһон байна.

Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Тунисска кампаниин эхилһэнһээ хойшо февралиин 5 хүртэр американска авиаци Хойто Африкада дайсанай 338 самолёдые үгы хэһэн ба 264-ыень гэмтээһэн байна. Тиигэдэ США-гэй агаарай сэрэгэй флот 162 самолёдоо гээгээ.

Английска бомбардировщигуудаа Лориан ба Рурта добтолго хэбэ

ЛОНДОН, февралиин 8. (ТАСС). Английска авиациин министерствын мэдээсэхэнь хадаа, февралиин 7-ой һүниэ английска бомбардировщигуудай эйхабтар шангаар добтолһон гол объектнь французска эрье дээрэ байһан Лориан гэдэг порт болоно. Урдишалан абтаһан мэдээнэй ёһоор түс портоо эйхабтар охэ һүйдхэл һандаргаа болоһон ябадал тэмцэглэгдээ. Тэрээнһээ гадна Рурска областиин элгэб олон объектнүүд бомболгогдо ороһон байна. 7 английска самолёт өөрынгөө базада бусажа ерээгүй.

Курск городые Улаан Армиин эзэлһэн тухай американска хэблэл газетэнүүд бэшэнэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 9. (ТАСС). Үглөөгүүр гарадаг бүхы газетэнүүд болбол Курск городые Улаан Армиин эзэлэн абаһан тухай мэдээсэлые эгээн эли газартаа томо томо гарчагтайгаар тунхаглана. «Нью-Йорк Геральд Трибюн» гэдэг газетэ болбол Курскые Улаан Армиин эзэлһэн ябадал хадаа немецкэ сэрэгүүдтэ дахяад айхабтар охэ аюул биш болоно гэжэ тэмдэглэнэ.

Скрипис-Говардын газетэнүүдтэ шэнжэлэл бэшэгшэ Клэппер гэгшэ радиогоор үгэ хэлэхэ зуураа, Курскые эзэлһэн ябадал гадаа германска оборонын линиие шэнэзэр сүмэ солиһон ябадал болоно гэжэ мэдүүлбэ.

Японско парламентын сесси дээрэ Тодзио, Тани ба Кайя гэгшэд үгэ хэлэбэ

ТОКИО, (ТАСС). Забһарлалга хэһэнэйнгээ һүүлээр дахяад һэргэгдэһэн японско парламентын сесси дээрэ премьер-министр Тодзио, гадаада хэрэгүүдэй министр Тани ба финансын министр Кайя гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Тодзио болбол өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо японско империи мүнөө үедэ Англи ба США-да эсэргүү үзэгдөөгүй охэ дайн байлдаа түлэг ябуулжа байна гэжэ зааба. Дайнай ябаса тухай хэлэхэ зуураа, Тодзио болбол урда талайнүүдэй оронуудые эзэлээд байхалаа, Япони болбол угаа ехэ ресурстай болобо гэжэ тэмцэглэһэн байбашье. Зүгөөр, эдэ ресурснуудые хэрэглэхын тулада нилээд ехэ ороондо гаргахые оритгэнэ гэжэ урдишалан һанүүлба. США ба Англи мүнөө контрдобтолго хэхэ һэдэлгэ гаргажа байна гэжэ мэдүүлээ. Тэрэнэй дашарамда өөрынгөө үүсэ шадалые гаргаха ябадалые бүүлдүүлгэ гэжэ Тодзио японгоние урдалба. Арад зон эдлэбэй дутагдал бая таагүй мүү байдалые үзэхэ ба тэсэхэ баатай болохо гэжэ хэлээ.

Гадаада хэрэгүүдэй министр Тани гэгшэ өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо бусад оронуудта Япони ямар харилсаатай байһан тухайнь тогтожо хэлэбэ. Японо-советскэ харилсаан тухай Тани иигэжэ хэлээ: «1941 оной апрель һара соо баталагдаһан нейтралитет сахиха тухай японо-советскэ пактые үүндэлжэ Советскэ Союзда хандаһан Японии политикада ямаршье хүбилалта болоогүй». «Зүгөөр манай правительствын энэ политикын принцип хадаа нейтралитет тухай түс пактые Советскэ Союзай зүгһөө сахиха ябадал дээрэһээ болохо байна гэжэ хэлэһэнэйшье хэрэгүй байна»—гээд нэмэбэ.

Мүн тэрэшэлэн ось туншаа ханинүүд болохо Германи ба Италитай холбоо барилсаатай байха ябадал нягта бэйһан заншаа гэжэ Тани тэмцэглэһэн байна.

Финансын министр Кайя гэгшэ 1943—44 онуудта баталагдаха Японии үүрэнэй бюджет тухай асуудал туншаа үгэ хэлэхэ зуураа, энэ бюджедэр гаргашалха суммань дүн хамта 9.095 миллион иен болохо байна. Тэрэнь өөдөндөйхиһоо 1.145 миллион иен үлүү болохо байна гэжэ тэмцэглэһэн байха юм.

Осиин гүрэнүүдэй худалдаа-наймаанай флодой гээлтэнүүд

ЛОНДОН, февралиин 9. (ТАСС). Хуулита ёһоор түнхаглагдаһан тоо мэдээн дээрэһээ харахада, дайн сэрэг эхилһэнһээ хойшо 1943 оной январь һара хүртэр дүн хамта 7.480.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй германска ба итальянска судналуудаа шэнгээгдэһэн, буляагдан абтаһан гү, али гэмтээгдэһэн байха юм. Гансахан Дундада далайда уһан доогуур ябадаг онтсоонуудай ябуулгануудаа хэһэн дээрэһээ 1 миллион тоннаһоо үлүү уһа түрихэ хэмжээтэй осиин гүрэнүүдэй судналуудаа шэнгээгдэһэн байна. Германиин ба Италиин худалдаа-наймаанай флодой гээлтэнь дайнай эхилхэ багта биш байһан германска ба итальянска худалдаа-наймаанай флодуудай нийтэ тоннаж тухай болохо байна гэжэ багаагана.

Германиин буляан абаһан норвежскэ, голландска, французска ба бусадай судналуудые осиин гүрэнүүдэй өөдөнь верфьнүүд дээрэхи барилгануудтайнь хамта тоолоод үзэбэл, осиин гүрэнүүдэй мэдэлдэ 4.5 миллион тухай уһа түрихэ хэмжээтэй худалдаа-наймаанай флот биш байна гэжэ английска информацийн министерство тоолоно.

КАНАДСКА ГЭРЭГҮҮД АНГЛИДА ШЭНЭЗЭР НЭМЭЖЭ ЕРЭБЭ

ЛОНДОН, февралиин 9. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Англида канадска сэрэгүүдэй шэнэ отряд ерэжэ амгалан тайбан бүгэһан байна. Тэдэнэй составта артиллериин, бронетанковa, техническэ ба хамһабариин частьнуудта нэмэлтэ, канадска эскадрилинуудта алба хэхэ лётно состав ба обслуживалха персонал биш. Тэдэнтэй нэгэн хамта Канадын уһан сэрэгэй флодтошье нэмэлтэ ерэһэн байха юм.

Шэрэм зангын шэрүүндэ

Бор. Ефимовэй зураг.

Сталинградай һэрүүндэ
Һалхин тээрмэ тодхогдоо.
Шэрэм зангын шэрүүндэ
Фон Паулюе хабшагдаа.

Хорин хоёр дивизиинь
Талхан болтороо татагдаа.
Бэрхэ гэжэ магтуулһан
Үхэр түрхи баригдаа.

Хоног бүри хэдэн фон
Хоёр гараа үргэнэ.
Үдэр бүри шанга хон—
„Фюрэрэй“ толгой тоншоно.

Үшөө ямар хүйхэр фон
Углөе плендэ орогшааб?
Үшөө хаанань баһа хон
Гэтэр манайхин сохигшааб?

Радио НИКОЛАЙ.

Элдэ һонинуудаа

Зуугаад лекци болоо

ВКП(б)-гэй Яруунын айком хатаа аймагай олониитэ ажалшадай дунда ойлгуулажаһан хүдэлмэриие һайнаар ябуулха түхай нилээд хүдэлмэрэй хэбэ. Айкомоор томилогдон олоһон лекторнүүд ба элидэлшэд үнгэргэшэ жэлэй хамта дээрээ зуугаад гараа лекци ба элидхэлнүүдые хэһэн байна.

Колхозчинууд хаяа лекци ба элидхэлнүүдые угаа елэер һонирхогоо, тэдэниие шадаал һаа түрэ түргэнсөөр үнгэргэжэ байхые хүсэлэг байна. Үнгэргэшэ жэлэй лекцинүүд ба элидхэлнүүдтэ хамта 9 мянган хүн хабаалаба.

А. ШУЛУНОВ.

Эрдынеевагай фермэ эрхим жэшээ харуулна

Кяхтын айлагай Энгельсын нэрэмжэтэ артелиин хониной товарна ферм аша үрэ өгэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Формые даагша нүхэр Цыбик Эрдынеева гэгшэ ажалаа онсо һайнаар табихын тулада шадамараар хүдэлмэрилнэ. Хонидойнь байра байдал һаруун ба дулаан. Тэжээлээр хүсэд хангагдаһай ба зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлэгдэдэг, мүн уһа уныень алдалуулнагүй. Нүхэр Эрдынеевагай шадамар эмхидхэлэй ашаар хонишодой дунда хүсэн түгэс социалистическэ мүрысөөн хүсэтэ дольдёр дэлгэрэнхэй.

Хонишодой хооронохи мүрысөөе саг бүхэндэ шалгажа, илагшадай үүгүүршэлые элирүүлэн мүрысөөндэ гэгээгшэдтэ ойлгуулдаг ба түрүүшүүлэй мэргэн шадабариие дамжуулдаг байна.

Али бүхы ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ, малшадай дундаһаа ажалай жаяг заршамые һайнаар табиһан тээрэһээ түс фермэ мүнөө түү абалга ноогэ бага бэшэ амжалтануудые туйлажа байна.

Декабрь ба январиин янгинама хүйтэнэй үедэ 756 толгой хурьгад ба эшэгэлые хүлеэгээд, тэлэнээ барандань бүрин бүтэнөөр харуулалан түлжүүлжэ байха юм. Хонишод хадаа хабаатай ажалаа болото фронтовой гурилаар ябуулжа фронтоо ба эхэ ороноо ашатай үрэгэйгөөр түһалжа байна. Эдэнэр хүлеэһэн түүһөө нэгыеншье хороохогүйбэ гэһэн социалистическэ уялга абаншай.

Э. БАДМАЖАПОВ.

Сэрэгэй кадрнуудаа

Осоавиахимай Закаменай райсовет болбол агаарһаа добтолхо аюулһаа ба химическэ добтолгоһоо хамгаалгада ажалшадые бэлэдхэхэ талаар угаа ехэ хүдэлмэри хэбэ.

Аймаг дотор 28 часай программадаг 10 мянга шахуу хүн нормо үгэбэ. Үнгэрһэн 1942 оной гаансахан IV квартал соо Осоавиахимда 1.000 шаа шэнэ членүүд абтаа.

Харюусалгата редактор
Ц. ГАЛСАНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. ТЕЛЕФОНЫ: отв. редактора 3-44; секретариата и отдела партийной жизни—3-23, отделов сельскохозяйственного и писем — 7-55; отдела пром. и транспорта—5-07

Н—5597

Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын вагоно ремонтно пунктын токарь-хоёрзуутан нүхэр А Бесчастнов.
Е. Ринчиновагай фото.

Улаан Армиин XXV ойе угтуулан

Токарьнуудай жэшээ

Судоремзаводой хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд алдарта Улаан Армиин 25-дахи жэлэй түүхэтэ ойн нэрэмжэтэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудаар угтахын зорилгоор, унаһан малгайгаа абангүй хүдэлмэрилжэ байнад. Эндэ 1,5—2 нормо үгэлэг хүнүүд олон. Хуушанай дүй дүршэлтэй стахановец токарь нүхэр Ведерников гэгшын үдэр бүрнин бүтээсэ 220 процентнһээ доошо ородогүй юм. Тэрэ зуура Ведерниковой бүтээһэн ажалынь саг үргэлжэ эрхим һайн гэһэн сэгнэлтэ абадаг байна. Мүн тэрэшэлэн хүдэлмэришэд нүхэд Турбин, Артемина, Зайцева гэгшэд даабаринда 120—150 процент хүртэр дүүргэдэг юм.

1,5—2 нормо үгэнэ

Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой хүдэлмэришэд дабхар эршэтэгээр хүдэлмэрилжэ, дайсан нохосуудые шадаал һаа түргэнөөр советскэ нангин газар ороһоо үлдэн гаргаха ябадалдань Улаан Армидаа туһалха гэһэн нэгэн һаналтайгаар ажаллажа байнад.

Түс заводтохи удаартa Улаан Армиин XXV жэлэй түүхэтэ ойе ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудаар угтахын зорилгоор, унаһан малгайгаа абангүй хүдэлмэрилжэ байнад. Эндэ 1,5—2 нормо үгэлэг хүнүүд олон. Хуушанай дүй дүршэлтэй стахановец токарь нүхэр Ведерников гэгшын үдэр бүрнин бүтээсэ 220 процентнһээ доошо ородогүй юм. Тэрэ зуура Ведерниковой бүтээһэн ажалынь саг үргэлжэ эрхим һайн гэһэн сэгнэлтэ абадаг байна. Мүн тэрэшэлэн хүдэлмэришэд нүхэд Турбин, Артемина, Зайцева гэгшэд даабаринда 120—150 процент хүртэр дүүргэдэг юм.

Февралиин 9-ой үдэшэ

Февралиин 9-дэ манай сэрэгүүд үсэд шанга байлдаа үзүүлэн эсэстэ Белгород гэдэг город ба түүмэрзамай томо үзелые, мүн тэрэшэлэн Шебекино гэдэг городые эзэлбэ.

Курскһаа хойгуур манай сэрэгүүд Поныри гэдэг районно центр ба түүмэрзамай томо станциие эзэлэе.

Курскһаа урдуур манай сэрэгүүд Солнцево гэдэг районно центр ба түүмэрзамай станциие, Медвенское гэдэг районно центрые ба хэдэн томо һуурин газарнуудые эзэлһэн байна.

Фронтын бусад участогуудаа дээрэ манай сэрэгүүд түрүүшынгээ зүтүүд тэмцэ шэглэн байлдааануудые хэбэ.

★

Ростов-на-Дону городой оршондо манай сэрэгүүд добтолгото байлдааануудые хэбэ. Н-скэ соединениин частьнүүд дайсанай 400 шахуу солдат ба офицерые үгы хэһэн байгаа. Манай артиллериин буудалгаар дайсанай хэлэн артиллерийскэ ба миномётно батарейн буудалгануудаа дарагдаһан, мүн һомо хэрэгсэлтэй 2 томо склад тэһэлэгдэһэн байна.

★

Краматорскаягай оршондо Н-скэ соединениин частьнуудаа үсэд шанга байлдааануудые, хэһэнэйнгээ һүүлдэ хэдэн һуурин газарнуудые эзэлбэ. Дайсан болбол резервнүүдэе татан асараад советскэ сэрэгүүдэй добтолгые һаатуулан бариха гэжэ эйхабтар шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ. Н-скэ соединениин частьнуудаа дайсанай контратакануудые тогтоон барижа 1.200 гаран немецкэ солдат ба офицерые хюдаһан, 24 танк галдаһан байгаа. Тэрээнһээ гадна артиллериин буудалгаар 7 танк, 2 хуягта машина гэмтээгдэжэ, дайсанай 2 рото шахуу ябган сэрэгүүд үгы хэгдэбэ.

Советскэ авиаци Сталино городтохи немецкэ аэродромдо добтолго хэжэ, дайсанай 20 самолёдые үгы хэе. Агаарай байлдааануудта дайсанай 2 самолёт унагаагдаба.

★

Курскһаа хойгуур манай сэрэгүүд добтолгото ябуулгануудаа үргэлжэлүүлбэр. Нүхэр Бариновай команда доро ябаһан частиин боецүүд томо һуурин газарые гитлеровецүүдһээ сэбэрлээ. Элбэг ехэ трофей буляагдан абтаба. Ондоо нэгэ участок дээрэ нүхэр Старцевай командалдаг часть немецүүдэй хамгаалгын бүхэжүүлэгдэмэл узелда добтолго хээ. Үсэд шанга байлдаанай үсэстэ дайсан болбол хяа бутаа сохигдоһон байна. Манай боецүүд гитлеровецүүдые намнажа, 4 һуурин газарые эзэлбэ. Эдэ һуурин газарнуудай түлөе болоһон байлдааануудта 2 немецкэ танк, 3 миномёт, дайсанай 300 солдат ба офицер үгы хэлээ. 3 ехэ буу, 22 пулемёт, 250 винтовко, 3 миномёт, 3 радиостанци, 42 хайрсаг снаряд ба 40.000 гаран һомо буляагдан абтаба.

★

Полесскэ областьдо ябуулгаяа хэжэ байһан партизанска отряд 180 гитлеровецые хюдаа. Партизануудаа шоссейнэ харгынуудаа дээгүүр 44 хүүргэ һандэргажа, 35 километртэ телефон телеграфна утаба таһалһан байна.

Латвийскэ ССР-эй нэгэ районно ябуулгаяа хэжэ байһан партизанска отряд немецкэ подразделениинүүдтэ эсэргүү байлдаанда 97 гитлеровецые үгы хээ. Трофей ба документнүүд буляагдан абтаба.

★

«9-дэхи венгерскэ ябган сэрэгэй дивизиин ородуудта сохигдоһонһоо хойшо немецүүд венгернүүдтэ этигэхээ болёо. Венгерскэ офицернүүд үнэнгүе халаа батальоной командирһаа эхилээд дээшээ командна туршаалнуудһаан гаргагдажа, немецүүдээр халагдаа. Венгерскэ офицернүүд гангахан лэ нэрын тэны командирта тоологдоно. Тэлэнэн хамаг бүхы эрхээ хаһагтанхай, хажуудаа табигдаһан немецүүдэй мэдэлгүйгөөрбэ зүбшөөрэлгүйгөөр бүлиье хэжэ шадахагүй байна. Немецкэ командовани болбол түрүүшынь эзэлжээнэ немецкэ солдадуудые хангана. Венгерскэ солдадуудта зорюулагдаһан этээ хоолой зүйлнүүдээр ехэнхилээ немецкэ солдадуудаа хангагдаг байна. Энэ ябадал болбол немецүүд венгернүүд хоёрой хооронохи эбгүй ябадалые улам хурсадхана. Немецүүдтэй нэгэ замтай бэшэбди гэжэ мэдээд 50 хүнтэй бүлэг солдадуудаа ороһуудта плендэ ороо һэм гэжэ тэмцэглэнэ.

Скрипис-Говардын газетэнүүдтэ шэнжэлэл бэшэгшэ Клэппер гэгшэ радиогоор үгэ хэлэхэ зуураа, Курскые эзэлһэн ябадал гадаа германска оборонын линиие шэнэзэр сүмэ солиһон ябадал болоно гэжэ мэдүүлбэ.

Японско парламентын сесси дээрэ Тодзио, Тани ба Кайя гэгшэд үгэ хэлэбэ

ТОКИО, (ТАСС). Забһарлалга хэһэнэйнгээ һүүлээр дахяад һэргэгдэһэн японско парламентын сесси дээрэ премьер-министр Тодзио, гадаада хэрэгүүдэй министр Тани ба финансын министр Кайя гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Тодзио болбол өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо японско империи мүнөө үедэ Англи ба США-да эсэргүү үзэгдөөгүй охэ дайн байлдаа түлэг ябуулжа байна гэжэ зааба. Дайнай ябаса тухай хэлэхэ зуураа, Тодзио болбол урда талайнүүдэй оронуудые эзэлээд байхалаа, Япони болбол угаа ехэ ресурстай болобо гэжэ тэмцэглэһэн байбашье. Зүгөөр, эдэ ресурснуудые хэрэглэхын тулада нилээд ехэ ороондо гаргахые оритгэнэ гэжэ урдишалан һанүүлба. США ба Англи мүнөө контрдобтолго хэхэ һэдэлгэ гаргажа байна гэжэ мэдүүлээ. Тэрэнэй дашарамда өөрынгөө үүсэ шадалые гаргаха ябадалые бүүлдүүлгэ гэжэ Тодзио японгоние урдалба. Арад зон эдлэбэй дутагдал бая таагүй мүү байдалые үзэхэ ба тэсэхэ баатай болохо гэжэ хэлээ.

Гадаада хэрэгүүдэй министр Тани гэгшэ өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо бусад оронуудта Япони ямар харилсаатай байһан тухайнь тогтожо хэлэбэ. Японо-советскэ харилсаан тухай Тани иигэжэ хэлээ: «1941 оной апрель һара соо баталагдаһан нейтралитет сахиха тухай японо-советскэ пактые үүндэлжэ Советскэ Союзда хандаһан Японии политикада ямаршье хүбилалта болоогүй». «Зүгөөр манай правительствын энэ политикын принцип хадаа нейтралитет тухай түс пактые Советскэ Союзай зүгһөө сахиха ябадал дээрэһээ болохо байна гэжэ хэлэһэнэйшье хэрэгүй байна»—гээд нэмэбэ.

Мүн тэрэшэлэн ось туншаа ханинүүд болохо Германи ба Италитай холбоо барилсаатай байха ябадал нягта бэйһан заншаа гэжэ Тани тэмцэглэһэн байна.

Финансын министр Кайя гэгшэ 1943—44 онуудта баталагдаха Японии үүрэнэй бюджет тухай асуудал туншаа үгэ хэлэхэ зуураа, энэ бюджедэр гаргашалха суммань дүн хамта 9.095 миллион иен болохо байна. Тэрэнь өөдөндөйхиһоо 1.145 миллион иен үлүү болохо байна гэжэ тэмцэглэһэн байха юм.

Осиин гүрэнүүдэй худалдаа-наймаанай флодой гээлтэнүүд

ЛОНДОН, февралиин 9. (ТАСС). Хуулита ёһоор түнхаглагдаһан тоо мэдээн дээрэһээ харахада, дайн сэрэг эхилһэнһээ хойшо 1943 оной январь һара хүртэр дүн хамта 7.480.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй германска ба итальянска судналуудаа шэнгээгдэһэн, буляагдан абтаһан гү, али гэмтээгдэһ